

MALÍNSKÉ NOVINY

3/2021 | vydává obec Nový Malín | www.novymalin.cz

Vážení spoluobčané,

rok 2021 se blíží ke svému závěru, je před námi doba adventní a pak Vánoční svátky. Období, na které se jistě všichni těšíme především proto, že se potkáme se svými nejbližšími.

O nastávajících kulturních akcích pořádaných v rámci adventu budete informováni rovněž prostřednictvím nového bezdrátového rozhlasu, jehož instalaci jsme na podzim letošního roku dokončili v celé obci včetně Mladoňova. Od dětství jsem od kamarádů, sousedů a známých slyšel, jak je špatně slyšet místní rozhlas, není rozumět, když projede auto, je pokažený, chrčí v něm apod. Nyní to vypadá, že se budou množit opačné názory, neboť nový rozhlas je slyšet až moc.

Chtěl bych touto cestou všechny občany informovat o tom, že hlasitost bezdrátových rozhlasů je možné regulovat a po dvouměsíčním zkušebním provozu dojde k vyhodnocení jednotlivých lokalit a k potřebné úpravě. Nová rozhlasová ústředna umožňuje zapnout rozhlas nejen v celé obci, ale rovněž jen v jednotlivých lokalitách či ulicích.

Pokud bude např. obec provádět odstávku vody v určité části obce, hlášení rozhlasem může být směrováno pouze do této lokality. Pořízení bezdrátových rozhlasů bylo z větší části financováno z dotace od SFŽP v rámci řešení protipovodňových opatření, jako součást krizového systému v případě mimořádných událostí. Z tohoto důvodu bude v bezdrátovém rozhlase slyšet zkušební sirén, která se provádí vždy první středu v příslušném kalendářním měsíci od 12,10 hod.

Nesmím v této souvislosti zapomenout i na práci naší obecní společnosti Provozní Nový Malín, s. r. o., která v roce 2021 odvedla se svými zaměstnanci velmi mnoho dobré práce v naší obci pro naše občany. Ať už se jedná o dokončení rozsáhlé rekonstrukce Sokolovny, dokončení rekonstrukce budovy č. p. 123 (Holba), pokračování ve výstavbě nového pavilonu v areálu základní školy či začínající rekonstrukci budovy zdravotního střediska. Patří sem i práce na rekonstrukci a opravách místních komunikací, údržba zeleně v obci či provozování vodovodu, kanalizace, kompostárny, sběrného dvora atd. a patří jim za to můj dík. My-

slím si, že se povedlo zlepšení dopravní situace u základní školy, kdy rozšířením místní komunikace u školy v době prázdnin přibýlo odstavných ploch pro auta a došlo k rozšíření prostoru k zajištění jejich průjezdnosti především v době před začátkem vyučování.

Rok 2021 byl opět poznamenán covidovou situací v České republice a je zřejmé, že i nadcházející kulturní a společenské akce se uskuteční za určitých podmínek přijatých v rámci vládních opatření. Minimálně v kostele Narození Panny Marie v Novém Malíně bude nutné mít na obličeji respirátor či roušku. Věřím však, že tato omezení neodradí občany od účasti na těchto akcích a organizátory společně s účinkujícími v tom nenechají samotné.

Přeji Vám všem příjemné nadcházející adventní období, mnoho společenských a kulturních zážitků při návštěvě již tradičních adventních koncertů a jarmarku, klidné a pokojné Vánoce a v novém roce 2022 pevné zdraví, hodně štěstí a dobré nálady.

S úctou

Mgr. Marek Štencl, starosta obce

KOLIK STOJÍ ODPADY?

Vážení spoluobčané, rád bych vám předal informace o odpadovém hospodářství obce N. Malín.

Mnozí z vás jistě přemýšlí i nad cenou za odpady a ptají se, proč se cena za odpady neustále zvyšuje?

Pokusím se vám odpovědět. Každý z vás určitě zaznamenal, jak rostou ceny téměř všech služeb i zboží. A odpady nejsou výjimkou. Odpad je totiž zboží jako každé jiné a náklady na jeho dopravu, zpracování nebo odstranění se neustále zvyšují. Ke zvyšování nákladů dochází jednak z důvodu změn v legislativě (zvyšují se např. skládkovací poplatky), tak i z důvodu zvyšování ceny práce a dopravy.

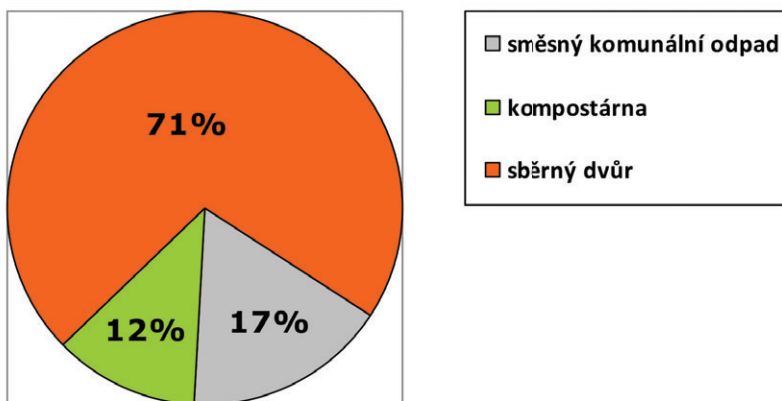
Jak jsem již kdysi psal, není odpad jako odpad. Velice zjednodušeně řečeno: jsou odpady „levné“ a odpady „drahé“. Za ty „levné“ můžeme považovat odpady, které se jen naloží a odvezou takřkajíc „na hromadu“. To je například směsný komunální odpad, tedy ten, který je v popelnici a končí na skládce. „Drahý“ odpad je ten, se kterým musíte něco provést, aby se dal dále využít. Tím využitím myslím například jeho použití jako druhotné suroviny pro opětovnou výrobu.

Mezi „nejlevnější“ odpady patří tedy ty, které končí na skládce. Bohužel! Náklady „skládkovaných“ odpadů se skládají z ceny sběru, dopravy a ukládky. Celková cena se u nich pohybuje kolem 2000 Kč/tunu. Cena za zpracování druhotných surovin (plastů, skla, papíru...) je vyšší. U některých odpadů i násobně vyšší! Ptáte se proč? Směsný komunální odpad svozová firma „jen“ sesbírá a odveze na skládku. Tříděný odpad (druhotné suroviny) však musíte posbírat, dopravit na třídírnu, přetřídit, slisovat a dopravit ke zpracovateli. Otázka zní: Proč tedy třídit, když je to dražší? Protože to má smysl. Má to smysl ekologický a pokud se změní výše výkupní ceny a poptávka, mohl by být i ekonomický. Nejdražším odpadem z pohledu ceny za jeho zpracování je stále plast. Náklady na jeho svoz, dotřídění, lisování a dopravu ke zpracovateli jsou opravdu vysoké. Mezi odpady však existují i odpady, které jsou zajímavé jak z pohledu příznivé ceny za jejich zpracování, tak z pohledu konečného produktu, který jejich zpracováním vznikne. Jde především o biologicky rozložitelné odpady (např. odpady z kuchyní, oleje a tuky...),

kteřé zpracovává např. bioplynová stanice v Rapotíně. O těch ale až příště.

A nyní konkrétně k obci N. Malín. V grafu jsou uvedena reálná procenta podílu jednotlivých částí odpadového hospodářství na celkových nákladech. Vidíte, že směsný komunální odpad se na celkových nákladech podílí „pouhými“ 17% a kompostárna pouhými 12%. Avšak sběrný dvůr se na celkových nákladech podílí více než 70%. Co z toho vyplývá: odpady nejsou jen popelnice (směsný komunální odpad), ale také kompostárna a především sběrný dvůr. Pod termínem sběrný dvůr je třeba vidět nejen kontejnery na objemný odpad, ale hlavně třídící linku na plasty, papír, tetrapak, dále lisování jednotlivých druhů odpadů, sběr a zajištění odstranění stavební sutě, dřeva, nebezpečných odpadů, pneumatik, elektroodpadu (ledničky, televize...), odvoz a odstranění odpadů z veřejných prostranství (koše, popelnice u obecních budov), úklid košů na psí exkrementy, úklid kolem kontejnerů na separované odpady, sběr elektroodpadů, sběr kovů, sběr skla... To vše je zahrnuto v pojmu sběrný dvůr.

**GRAF:
PODÍL JEDNOTLIVÝCH
ČÁSTÍ ODPADOVÉHO
HOSPODÁŘSTVÍ NA
CELKOVÝCH NÁKLADECH
ZA ODPADY**

Takže až půjdete platit za odpady, myslete na to, že i když máte „jen“ svých například 6, 10 nebo 12 popelnic za rok, většinou zatěžujete odpadové hospodářství obce i jinými odpady např. plasty, sklem, papírem, pneumatikami, objemnými, stavebními a nebezpečnými odpady... a ty stojí mnohem více, než ten „obyčejný“ komunál.

Zpět k odpadům obecně. Opět zjed-

nodušeně řečeno: téměř vše co již nepotřebujeme je odpad. A jeho odstranění (zpracování) je drahé. A to, kolik nás odpady budou stát, záleží na každém z nás. Stále platí jednoduchá poučka: **čím méně odpadu vyprodukuje, tím menší budeme mít náklady na jeho zpracování.** A opět opakuji, že je téměř jedno, o jaký druh odpadu se jedná (směsný komunální odpad,

plasty, sklo, papír...). Vše je „jen“ odpad a rozdíl je „jen“ v ceně jeho odstranění/zpracování. Nejlepší je tedy odpady nevytvářet, a když už je vytvoříme, tak je vytřídit a předat k recyklaci.

A myslete na to, že: NEJLEPŠÍ ODPAD JE TEN, KTERÝ VŮBEC NEVZNIKNE!

Vladimír Faltus, technik OÚ

MILOSTIVÉ LÉTO - POMOC DLUŽNÍKŮM

Informace pro ty, kteří se dostali do tíživé životní situace a z ní plynoucí exekuce.

Tito občané se mohou zbavit dluhů u veřejnoprávních institucí - vůči státu, obci, či institucím, ve kterých má stát majetkový podíl. Dále jsou to dluhy na zdravotním a sociálním pojistném, dluhy u ČEZu, dluhy u dopravních podniků, dluhy za neplacení poplatku za televizi

a rozhlas. Vyjmenovala jsem jen některé instituce. K milostivému létu se připojily i soukromé společnosti Home Credit a Air Bank.

Dlužník, který má exekuce a neví si rady jak dál pokračovat se řídí dle těchto pravidel:

1. Jestli nemáte o svých dlužích přehled, poradí vám na anonymní help line tel. 770 600 800

2. Napište doporučený dopis exekutorovi s žádostí o vyčíslení dlužné jistiny. V dopise musí být uvedeno, že využíváte Milostivého léta. Uveďte email, kam vám dokument má zaslat.

3. Uhradte vyčíslenou jistinu dluhu a 908 Kč, což je poplatek exekutorovi a to do **28. 2. 2022**.

Následně vám budou odpuštěny veš-

keré úroky, penále, či poplatky advokátům.

Jde o důležité informace, které by se mělo dozvědět co nejvíce lidí, kterých se to týká. Jsou organizace, které se zabývají pomocí lidem, kteří se dostali díky dluhům do neřešitelných situací. Jednou z nich je organizace Člověk v tísni. V Šumperku mají pobočku, uvádím i kontakt na pracovnice, které vám s problémem poradí:

Vendula Kroupová

tel. 777 367 873

vendula.kroupova@clovekvtsni.cz

Lucie Holubcová Jirušková

tel. 777 782 078

lucie.holubcova@clovekvtsni.cz

Tylová Lenka, místostarostka obce

ZAJIMAVOSTI Z VÝSTAVBY SPLAŠKOVÉ KANALIZACE

1) Při stavbě výtlačku přes řeku Desnou pod splavem jsme museli pro přechod řeky použít řízený protlak. Bylo to drahé a nejisté, ale povodí na svém záměru trvalo. Třikrát se o to realizační firma pokusila, nakonec to vzdala. Tento špás nás stál 100.000 Kč. Pořádná pálna na tehdejší dobu. Nakonec jsme Desnou stejně překopali.

2) Když jsme začínali se stavbou kanalizace, měli jsme 2 firmy – EKOZIS a PAVOK – naši zaměstnanci prováděli přípojky, pomáhali realizačním firmám a učili se. Měli jsme jenom traktor bagr UZS, který jsme získali při privatizaci vodovodu v r. 1994. Těžký a neohrabaný stroj, ale pro začátek dobrý. Později jsme si pořídili moderní traktor bagr CAT 428 C a ten nám ukradli před OÚ – nebyl pojištěn. Byl uzamčen univerzálním klíčem, kterým se daly otevřít a řídit všechny stroje CAT v celé Evropě – ale v Česku se tato důvěra neosvědčila, každý stroj musel dostat svůj zámek originál. Při stavbě splaškové kanalizace v r. 1997 – 2005 jsme prováděli všechny ostatní akce včetně zasíťování 7 lokalit pro 157 RD.

3) Hloubka výkopu splaškové kanalizace 4. etapa nad tratí dosahovala 6 m, kopal pro nás Jirka Polášek, hloubka byla tak veliká, že se musel ještě 2 m zakopat, aby dosáhl na dno. Vlét do výkopu a pracovat v 6m hloubce, z toho šel strach, bylo to jen pro silné národy, riziko až na hranu – pracoval ve výkopu odvážný Gabriel Krobot a nakonec to dopadlo dobře, oddychl jsem si. Tempo bylo tak vysoké, že 1 parta dokázala vykopat, položit a zahrnout rekordních 70 m kanalizace za 1 den na horním konci a to za plného provozu, dnes již nereálné. Pracovníci se scházeli na zastávce u ZŠ, než jsme si v r. 2008 koupili statek – nyní Provozní Nový Malín, s. r. o. Neměli jsme žádné zázemí, lidé se neměli kde převléct, usušit, odpočinout.

4) Získat všechna povolení od úřadu, to byl souboj Davida s Goliášem. Vyhrává ten, kdo vydrží. Byli jsme trpěliví a vydrželi. Úředníci se dělili na ty, kteří dodržovali zákon až na hranici lhůt, ty nás dělili; a druzí kteří pracovali v mezích zákona, ale rychle, s citem a radili nám, ty jsme měli rádi. Na Městském

úřadě Šumperk byli špičkoví úředníci. Jeden měl na skříni sošku panenky Marie, když jsem potřeboval nadstandard a bylo to na hraně, koukl na ni a řekl: "Josefe podívej se, vždyť víš, že to nejde, ona všechno vidí. Máš pravdu odvětim, je to svěťice, usmívá se na nás, ví, že děláme dobrý skutek a povolení vydal. Její sošku máme ve vitrínce na statku." Takoví úředníci se našli na stavebním úřadě na životním, na dopravě. Nemožné vyřídili ihned, základy do tří dnů. Když se úřednice zeptala do kdy to má být a když jsem chvíli přemýšlel, tak povídá, včera bylo pozdě, Nový Malín je chudá obec, chudý starosta, to znám ☺.

5) Při vyřizování stavebního povolení na kanalizační přípojky ve třetí etapě bylo zapotřebí doložit výpisy z katastrálního úřadu s kulatým razítkem. Výpisů bylo tisíc, stálo by to 100.000 Kč a do kapsy jsme měli hluboko. Opět na radu ze stavebního úřadu – „Copak ty nemáš kulaté razítko?“ jsme vyjeli výpisy z našeho počítače, obouchali je kulatým razítkem, účel jsme splnili, vlk se nažral a koza zůstala celá.

HISTORIE KANALIZACE A ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD V NOVÉM MALÍNĚ.

První studie odkanalizování obce Nový Malín byla zpracována již v r. 1969. Řešila odkanalizování dešťových vod a splaškových vod oddílnou kanalizací s variantním řešením. Variantou I. byla vlastní ČOV pro 1625 obyvatel a variantou II. počítala s napojením na kanalizaci Šumperk. Na základě této studie se vyřešily nejdříve dešťové vody a od r. 1993 až do r. 2012 se řešily splaškové vody a ČOV. Obec Nový Malín již v roce 1993 provedla výběrové řízení na stavbu kanalizace a ČOV, kterou vyhrála firma FOR-TEX AGS Šumperk. Okresní úřad, referát životního prostředí (OkÚ, RŽP) však nedal souhlas podle § 14 tehdy platného zákona č. 138/1972 Sb. o vodách, protože podle technicko-ekonomické studie odkanalizování obcí okresu Šumperk (dále jen TES) jsme měli být napojeni na ČOV Šumperk. Ač neradi, s obavami a s těžkým srdcem po dohodě obce Nový Malín, společností Vodovody a kanalizace (dále VaK) Šumperk, OkÚ RŽP ze dne 15. 2. 1994 jsme na možnost napojení na ČOV Šumperk přistoupili.

Naše pochybnosti o serióznosti této společnosti se brzy potvrdily, když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají. Brzy po zahájení stavby kanalizace v r. 1998 jsme společnost VHZ Šumperk požádali o cenu za čištění na ČOV Šumperk. Tato společnost nás však od prvního návrhu ceny začala vydírat, předchozí dohody nedodržovala a nestačili jsme se divit. První návrh ceny zněl na 13 Kč/m³ bez DPH. Dne 2. 2. 1999 se uskutečnila jednání zástupců obce Nový Malín s představiteli VHZ, a. s., kteří nám sdělili další diskriminační podmínky pro zachování ceny. Nižší cena než 13.65 Kč/m³ bez DPH z politických důvodů nepřicházela v úvahu. Tato cena mohla být dodržena pouze za předpokladu že:

1) Obec po vybudování splaškové kanalizace vstoupí do VHZ, a. s. (zaručena cena pro všechny akcionáře pro r. 1999)

2) Obec pronajme zařízení VHZ Šumperk, a. s. za symbolickou cenu 1 Kč/m³ ročně. Tím nastoupí jako provozovatel naší kanalizace ŠPVŠ, a. s. Šumperk. V jiných případech nám nebude společnost cenu garantovat.

Na základě tohoto nekompromisního postoje VHZ došlo konečně ke změně postoje OkÚ RŽP a byl nám vydán **klíčový** souhlas podle § 14 zák. č. 138/1973

pod č. j. 144/2000-Di-231/2. **Tímto dnem došlo ke změně koncepce** čištění odpadních vod v Novém Malíně. Toto souhlasné vyjádření příslušného vodoprávního orgánu de facto v současnosti znemožňuje realizaci jiných variant čištění odpadních vod, než je právě výstavba vlastní čistírny odpadních vod. O stavbě vlastní ČOV budeme pokračovat v dalších Malínských novinách.

VÝSTAVBA KANALIZACE.

Protože výstavba kanalizace je finančně 3x dražší (1 m – 3.000 Kč) než výstavba vodovodu (1 m – 1.000 Kč) nebo plynovodu (1 m – 1.000 Kč) - ceny jsou z r. 1997, její výstavba se odkládala. Pokud se staví sítě v nové zástavbě, první se pokládá kanalizace, protože je v největší hloubce – 2 m a následují vodovod 1,5 m, plynovod 1 m, rozvody elektřiny 0,8 m a komunikace. Ve všech obcích je postup většinou opačný a následný přechod přes všechny sítě je potom náročný, vyžaduje hodně ručních výkopů a přeložek sítí, z těchto důvodů jsme rozložení jednotlivých sítí v terénu již připravili před zahájením stavby.

Vodoprávní povolení na realizaci tří samostatných etap bylo vydáno v roce 1995:

a) přečerpávací stanice a výtlačné potrubí na Šumperk v délce 1.374 m

b) I. etapa Plechy v délce 1.689 m

c) II. etapa část B - od Plechů po Hrabšínskou, část A - od karosárny po zdravotní středisko Stavební povolení pro 64 přípojek na I. etapu Plechy v celkové délce 1.766 m bylo vydáno v srpnu 1998 a stavební povolení pro 237 přípojek v II. etapě v celkové délce 4.797 m bylo vydáno v březnu 1999. V r. 1995 jsme požádali o dotaci SFŽP ČR, po několika zamítnutích se na nás díky povodni v r. 1997 usmálo štěstí. 3. 12. 1998 jsme rozhodnutím ministra životního prostředí získali podporu na 3 etapy kanalizace v poměru 40-30-30% z částky 20. mil. Kč, tzn. 40% vlastních prostředků - to je 8. mil. Kč, 30% dotace – 6. mil. Kč a 30% půjčky – 6. mil. Kč s 3 % úrokem a splatností 5 let. Splnění

administrativních formalit trvalo 7 měsíců, smlouva se SFŽP ČR byla podepsána v červenci 1999. Práce na kanalizaci jsme zahájili v r. 1997 výstavbou přečerpávací stanice výtlačkem na Šumperk

a částí I. etapy na Plechách, kterou jsme dokončili v r. 1998. Práce prováděla firma PAVOK. Hlavním dodavatelem II. etapy kanalizace i s veřejnou částí domovních přípojek byla firma EKOZIS Zábřeh, která stavěla trasu B – zadní uličku z Plechů až na Hrabšínskou. Firma PAVOK stavěla trasu A – od karosárny po zdravotní středisko. Průběžně dělaly 4 party a díky ideálnímu počasí se podařilo dokončit kanalizaci celé II. etapy během 3 měsíců. Naši zaměstnanci mezitím kopali a pokládali domovní přípojky, kterých byla hotova větší část.

Kanalizaci jsem začali stavět bez dotací, protože jsme to považovali za nutnost!!! Za vlastní finanční prostředky, jako i několikrát později, když nám osud nepřál.

VÝSTAVBA V R. 2000.

Nejdůležitější akcí roku 2000 bylo dokončení povrchových úprav a odstranění netěsností na splaškové kanalizaci postavené v závěru roku 1999 a napojení co největšího počtu plánovaných přípojek. Dne 8. 5. 2000 byl zahájen provoz kanalizace, došlo k přečerpání prvního kubíku splaškové vody výtlačným potrubím do šumperské kanalizace. Po celý rok, za každého počasí (nepřízeň počasí se překonávala snáz, než nevěle občánů), bylo nutné vyčerpat, prorazit a položit kanalizační přípojky přes 200 septiků, ručně vykopat a položit 6.563 m kanalizačních přípojek. Naše uznání si zasloužili pracovníci obecního úřadu – Antonín Kechrt, Josef Krystyník, Janek Tetliak, Libor Wolf, Lukáš Jaňour, Patrik Houserek, Jan Linhart a Antonín Březovský. Práce probíhaly do konce listopadu, bylo napojeno 366 přípojek. Celkem je v provozu 16.495 m splaškové kanalizace včetně přípojek v ceně 24 mil. Kč. Na kanalizaci je napojen též areál Luže, nová výstavba za zdravotním střediskem, základní školou a výstavba nad školou. Je připraveno napojení bytovek za Rychtou. U všech akcí – výtlač, kanalizace I. etapy, II. etapy, přípojky I. a II. etapy již proběhla kolaudace. Během roku byl získán souhlas se stavbou čistírny odpadních vod (ČOV) a bylo pro ni vydáno územní rozhodnutí. Byl zpracován projekt a vydáno územní rozhodnutí na III. etapu splaškové kanalizace včetně přípojek pro 1 200 EO na zbytek obce, předpokládaná cena

25 mil Kč. 8. 9. 2000 zahájila činnost Provozní Nový Malín, s. r. o.

VÝSTAVBA V R. 2001.

Projektovou dokumentaci na Výtlak s přečerpávací stanicí, I. a II. etapa kanalizace vypracovali p. Balát a Ing. Ludmila Bednářová, dokončené byly v roce 2000, sloužily spolehlivě po celý rok 2001. Při povodni v červenci při hodinovém výpadku el. proudu prodělala zatěžkávací zkoušku a obstála dobře. Na III. etapu kanalizace, která řeší poslední část obce v délce 8,7 km, je vydáno stavební povolení, akce má být realizována v období let 2002 – 2004. Rozhodnutím Státního fondu životního prostředí č. 04210111 nám byla schválena podpora ve 30-30-40 %, 30% dotace ve výši 8,7 mil. Kč, 30 % půjčka a s úrokem 2 % ve výši 8,7 mil. Kč, 40% vlastní – obec z vlastních prostředků zaplatí 12,1 mil. Kč, doba splatnosti 5 let od r. 2006 do r. 2010. Cena za hlavní řady bez přípojek činí 29,5 tis. Kč. Předpokládáme, že stejným způsobem jako u I. a II. etapy dojde ke spolupráci při výstavbě přípojek, majitel provede výkopové práce, obec dodá materiál, provede montáž a kolaudaci. Měli jsme zájem, aby se všichni připojili, v tu dobu to nebylo povinné. Během února a března navštívil majitele rodinných domků v úseku III. etapy pracovník obce paní Jarmila Vávrová s dohodami o spolupráci na přípojky III. etapy splaškové kanalizace a následně zahájíme vyřizování stavebního povolení. Projektovou dokumentaci na III. etapu od cukrárny po a ZS až na horní konec OÚ zpracoval Ing. Jaromír Indra.

VÝSTAVBA V R. 2002

V r. 2002 jsme v červenci zahájili výstavbu III. etapy kanalizace. Prostavělo se 1,5 mil. Kč. Větev A je hotová v délce 800 m od křižovatky po autobusovou zastávku u ZŠ. Celkem je prostavěno 10,5 mil. Kč, stále stavíme za svoje prostředky, zároveň jsme požádali MŽP a SFŽP o změnu přiděleného dotačního titulu z programu 1.5 na program 1.2, z důvodu průchodu CHKO Jeseníky a přítomnosti zdrojů pitné vody v k.ú. Nový Malín. Pokud se podaří změny docílit, dotace se zvýší z 30% na 60%, z 8,8 mil. Kč na 17,4 mil. Kč, půjčka je 20% - 5,8 mil. Kč s 1,5 % úrokem. První žádost nevyšla, snad budeme mít podruhé větší štěstí. Termín uzavření původní smlouvy nám

byl posunut SFŽP do dubna 2004 – do doby než bude projednána naše žádost na MŽP.

VÝSTAVBA V R. 2003.

Práci na III. etapě jsme zahájili 24. 7. 2003 v uličce za cukrárnou, směrem k p. Dunajovi na větví B11. která končí až u p. Vykoukala na horním konci v délce 3 km. Druhá skupina začne na zastávce u ZŠ, výkop se provádí v silnici za částečné objížďky. Výkopové práce zajišťuje pan Polášek v ceně 700 Kč /m. Větev A1 končí u kadeřnictví Jana Pospíšilová, délka 1 km. Dotace na kanalizaci je rozhodnutím ministra přidělena již 2 roky, ale protože není ukončena ZVA kanalizace Nový Malín 3. etapy, což je podmínkou, nelze uzavřít smlouvu se SFŽP. Celá záležitost se vleče především proto, že na SFŽP nejsou finanční prostředky. Předchází ministr rozdělil více, na nového již nezbylo. Kanalizaci financujeme ze svého.

VÝSTAVBA V R. 2004.

Na III. etapu od cukrárny až po hájenku v délce 9.563 m se nám nakonec po úspěšné intervenci, s pomocí 2 milých sekretářek z Moravanek a nejdříve neoblomného p. náměstka SFŽP podařilo získat rozhodnutí o navýšení na 60-20-20%, 60% dotace, 20% půjčky s úrokem 2% a 20% vlastních. Ze základu pro stanovení podpory ve výši 28.318.000 Kč. Poslední část, kterou platíme z vlastního rozpočtu je trasa IV. etapy, která nebyla zpracována v době podání žádosti na III. etapu v r. 2001. Je to trasa od fotbalového hřiště na hraběšickou silnici, délka 800 m, cena 3 mil. Kč. Smlouva č. 04210111 ze dne 19. 7. 2001 se uzavírá na základě výjimečného rozhodnutí ministra ŽP o poskytnutí finančních prostředků ze SFŽP ČR resp. Změny č. 1 tohoto rozhodnutí ze dne 26. 5. 2004. V roce 2004 bylo vybudováno 5,1 km kanalizace a napojena třetina RD, byl položen asfaltový koberec od zastávky u ZŠ po koleje. Na rok 2005 je plánováno dokončení III. etapy v délce 150 m, výstavba IV. etapy kanalizace pro RD nad kolejemi na Krásné v délce 800 m, napojení zbývajících přípojek III. etapy. Bylo vydáno územní rozhodnutí na stavbu vodovodu, kanalizace a ČOV v Mladoňově.

VÝSTAVBA V R. 2005.

Kanalizace III. etapa je dokončena.

Původní délka byla 8.707 m, skutečná je 9.563 m. Kolaudaci předpokládáme do konce června, ZVA do konce prázdnin. Bylo provedeno posledních 150 m hlavních řadů a dokončeno 312 přípojek k RD. Dokončena výstavba IV. etapy nad kolejemi směrem na Krásné v délce 800 m. Výstavba splaškové kanalizace trvala 9 let od zahájení v roce 1997 do konce roku 2005. Bylo položeno 18 607 m hlavních řadů, provedeno 621 přípojek v délce 17.317 m Splašková voda se přečerpává do kanalizačního sběrače na ulici Blanická, ročně 120 tis. m³. ŠPVS nám účtuje 15,20 Kč/m³, od občanů vybíráme 8 Kč/m³ - náklady činí 18 Kč/m³, rozdíl 10 Kč dotuje obec celkem 1,2 mil. Kč/rok. Byl schválen a zpracován provozní řád kanalizace. Splašková kanalizace Nový Malín včetně přípojek sestávala ze tří částí: první část - výtlak s přečerpávací stanicí, I. etapa – Plechy a II. etapa část A,B druhá část - III. etapa – od křižovatky a ZS až na horní konec třetí část - IV. etapa – nad kolejemi ve směru na Krásné

Po ukončení bylo nutné provést závěrečné vyhodnocení akce (ZVA) celé stavby splaškové kanalizace. ZVA zpracovali pracovníci OÚ – kladlo to na ně velké nároky - malé počtem, ale velké výkonem – spočívalo ve výpočtu odvedení a odstranění znečištění v celé délce hlavních řadů kanalizace a přípojek k RD v celé obci Nový Malín. Vyhodnocení bylo schváleno a dotace definitivně přiznána. Klaplo to na jedničku vzhledem k tomu, že akce trvala dlouhých 9 let, popíchovali nás úředníci SFŽP, že tu kanalizaci snad pokládáme do skály, když to tak dlouho trvá. Stavěli jsme většinou za vlastní prostředky a podle toho kolik jsme jich měli. Názvy etap byli pro pracovníky SFŽP komplikované, nikdo tomu pořádně nerozuměl, ale vše nakonec proběhlo hladce k oboustranné spokojenosti.

Získání dotace a její výše byla především politická záležitost. Vládly tenkrát 2 velké strany – ODS a ČSSD, které měly svoje náměstky na rozhodujících postech. KDU-ČSL, které jsem byl členem, se svými 5-6% měla minimální vliv, takže hodně záleželo na rychlosti, kvalitě zpracování žádosti, drzosti, umění vyjednávání a hlavně štěstí, a to nám přálo. A vše dobře dopadlo.

Josef Minář, Martin Minář

DNEŠNÍ SOKOLOVNA - DŘÍVĚJŠÍ, TURNVEREIN JAHN“

K založení německého tělocvičného spolku, "Turnverein Jahn" došlo zde, ve Frankštátě, v r. 1904. Inspirací bylo německé tělocvičné hnutí podle německého propagátora sportu Friedricha Ludwiga Jahna, jehož obdobou v Čechách byl Miroslav Tyrš, zakladatel Sokola.

Cvičilo se nejprve v sále hostince „Franzl“ /foto 2- dům č. 132- vedle kostela/. Později ve staré škole/foto 3 budova dnešního obecního úřadu/ a následně v tělocvičně nové základní školy/foto 4 dnešní základní škola/. To však přinášelo spoustu těžkostí. Už jen přístup do školní tělocvičny byl komplikovaný a vázaný na dění ve škole, nebyla zde ani možnost mít nějakou šatnu. Zpočátku mohli cvičit pouze muži. V r. 1909 byl založen i ženský oddíl a o další tři roky později i oddíl pro děti od osmi let. V té době se začalo vážně přemýšlet o stavbě vlastní tělocvičny. Tyto plány však zhatila 1. sv. válka. Teprve až v r. 1922 se začalo hledat místo, kde by mohla tělocvična stát. Nabízely se tři parcely. Na pozemku rychty, který však byl vybrán i jako místo pro výstavbu České školy a ta zde byla skutečně postavena v r. 1927/ dnešní horní mateřská škola/. Další možnost skýtala parcela za

statkem č. 105/ dnes v lokalitě na Poldrech/. Nakonec byl vybrán pozemek, kde dnešní „Sokolovna“ stojí. Tato parcela byla zakoupena v r. 1922 za 22 tis. korun, které poskytl tehdejší starosta J. Höchsmann. V r. 1924 byly předloženy dva návrhy budovy tělocvičny, ze kterých však sešlo a tak se stavění opět oddálilo.

foto 4 - dnešní základní škola

foto 2 - dům č. 132- vedle kostela

foto 3 - budova dnešního obecního úřadu

O Velikonocích r. 1930 se však konečně začalo stavět a sice podle projektu Georga Bergera/ snímekč.5/ 1856-1930/ vídeňského architekta, který působil i v Šumperku. Byl např. spoluautorem nové šumperské radnice, autorem návrhu Německého spolkového domu/ budova dnešního divadla/, evangelického kostela a přílehlé fary /vedle obchodní akademie/ a asi dvaceti rodinných vilek ve městě i v nových okrajových čtvrtích, které významně ovlivnily ráz celého Šumperka a přispěly tak k jeho přízvisku „ Malá Vídeň“.

Stavební kámen na základy svozili sedláci z frankštátského lesa. V cihelně „ Woditzka“ v Uničově bylo zakoupeno asi čtvrt miliónu cihel, ty byly dopraveny vlakem na zdejší nádraží a odtud převezeny selskými povozy přímo na stavbu. Vápno se bralo z Vitošova. Pracovalo se pravděpodobně většinou svépomocně, dokonce i o nedělích. Stavbyvedoucím byl mistr Franz Topitz ze Šumperka.

Budova tělocvičny je jednoduchá, ale pro Bergerův rukopis charakteristická stavba. Zejména dva štíty směřující do ulice jsou pro něho velmi typické. Jsou poměrně vysoké a dvakrát prolomené do ladných vlnek, vystupňovaných do jemných říms lemujících celý štít. Vrcholky štítů nejsou zašpičatělé ale zaoblené. Půdní okénka ve vrcholku štítů jsou ve tvaru oválu postaveného na výšku. Uvnitř plochy jsou členěny do tvaru kosočtverce. Fasáda s přírodní brizolitovou omítkou je

jemně plasticky členěna, takže vytváří jednoduchý plastický vzor probíhající vertikálně od přízemí přes patro a do úrovně střechy, kde nad okny člení štíty dvěma půlkulatými oblouky. Střecha je uprostřed završena věžičkou s pinákem (kovová ozdoba urnovitého tvaru) a několika dalšími pináky po stranách celého střešního hřbetu. Z boční vstupní strany byly ve výšce prvního patra dva emblémy – znaky tělocvičného spolku, vymodelované v omítce. Tyto emblémy byly vytvořeny vtipně použitým motivem kříže z úředního razítka spolku Turnverein „Jahn“. /snímek č. 6/. Takový detail mohl sloužit i místo signatury. I přímo

architektův podpis byl často oblíbeným prvkem. Berger někdy dokonce i sám vlastnoručně provedl plastickou výzdobu omítky tam, kde přímo osobně dohlížel na stavbě. To však bohužel není případ frankštáckého projektu. Stavební práce zde byly zahájeny brzy na jaře, v době, kdy už byl architekt George Bergner krátce po smrti. Zemřel ve Vídni 8. 3. 1930 a zdejší projekt byl jedním z jeho posledních. Z kamenných základů budovy tělocvičny se velikostí a tvarem vymyká jeden kámen, na němž je vytesáno záhadné datum 19. 11. 1930. Zcela určitě by to měl být den, kdy stavba byla dokončena.

Dagmar Koverdinská

REKONSTRUKCE SOKOLOVNY V NOVÉM MALÍNĚ V ČÍSLECH

Začátek rekonstrukce:	23. 8. 2018
Ukončení rekonstrukce :	20. 11. 2020
Kolaudace :	30. 11. 2020

Celkové náklady na stavbu:	31.698.111 Kč
Vybavení kuchyně/peklo/:	500.994 Kč
Vybavení dvou barů:	773.991 Kč
Kuchyňské nádobí a gastrozařízení:	149.186 Kč
Vybavení nábytkem:	1.354.534 Kč

Celkové náklady **34.476.816 Kč**

Rekonstrukci a nové vybavení v celkové hodnotě **33.464.592 Kč** financovala Obec Nový Malín ze svého rozpočtu. Dotaci na zateplení poskytlo Ministerstvo životního prostředí ČR ve výši **1.012.224,00 Kč**.

V současné době užívá sokolovnu pravidelně oddíl stolních tenistů, kteří zde mají i své zázemí.

Sokolovna je reprezentativní budova, která má sloužit nejenom spolkům a sportovním oddílům, ale i našim spoluobčanům, kteří si mohou prostory pronajmout i pro soukromé účely. V den otevřených dveří, který se konal 4. 9. 2021, přišli stovky návštěvníků, nově zrekonstruované prostory si prohlédli a slyšeli jsme jen samou chválu nejen na architektonické pojetí, ale i na kvalitu provedené práce obecní společnosti Provozní Nový Malín, s. r. o. Teprve provoz ukáže, co je třeba ještě dovybavit a domyslet tak, aby budova sloužila ke spokojenosti všech.

Protože se pořádání kulturních akcí z důvodu rekonstrukce a následně covidu přerušilo myslím, že se všichni těšit, až se vše vrátí do starých kolejí a ve zdraví se setkáme v nových prostorách Sokolovny.

Tylová Lenka, místostarostka obce

PODZIM V MALÍNSKÉ ŠKOLE

Nový školní rok jsme 1. září zahájili v naději, že bude klidnější než ty předchozí. Prvňáčci začali objevovat taje základního vzdělávání a starší děti se vrátily k normální každodenní školní docházce. Některým žákům trvalo zvykání trochu déle, jiní „sebejistě naskočili do vlaku vědění“ a směřují k získání nových znalostí i zkušeností.

Krásného počasí využili čtvrťáci spolu s pátým ročníkem k vycházce na Rabštejn. Byla nejen turistika, ale i hry, hledání hříbků a oblíbené opékání špekáčků. Koncem září pátáci a sedmáci navštívili v rámci odborné exkurze raportínský Agrovýzkum, kde se leccos dověděli nejen o chovu skotu a zpracovávání masa či mléčných výrobků, ale také si vyzkoušeli několik chemických pokusů a ochutnali různé druhy potravin.

Jedno říjnové dopoledne bylo na 2. stupni věnováno angličtině a zeměpisu. Všichni žáci se totiž účastnili přednášky o Spojených státech amerických, přesněji o západním pobřeží, vedené jak jinak než v tomto cizím jazyce.

A jaký by to byl podzim bez návštěvy Třemešských rybníků? Probíhal tu festival ptactva, připravený šumperskou Doriskou a vedený zkušeným ornitologem Petrem Šajem. Na žáky 4. ročníku čekalo praktické poznávání přírody, pozorování biotopu i kroužkování a určování opeřenců.

Také letos spolupracujeme s mladoňovským ÚEV. Druháčci už zde mohli prožít den plný podzimem. Spolu s lektory si povídali o typických plodinách a jejich sklizení, zpracovávání i uchovávání.

Své znalosti uplatnili zájemci o vědecká klání v soutěžích jako Pythagoriáda, Přírodovědný klokan či Biologická olympiáda. Uvidíme, zda naše želízka v ohni uspějí i v dalších kolech. V tomto školním roce jsme se opět mohli vrátit ke sportovním soutěžím – nejprve v září Patrik Štábl získal stříbro v přespolním běhu a to v obrovské konkurenci 58 běžců ze šumperského okresu, a pak v říjnu naši hoši slavili úspěch v orientačním běhu – gratulace patří bratrům Štáblovým, bratrům Pánkovým a Jáchymovi Prachařovi s Jirkou Szostkem.

V rámci každoročních tzv. preventivních programů jsme do školy pozvali organizaci Podané ruce, která pro žáky 9. ročníku připravila dvoudenní workshop na téma Hra na hraně. Žáci 1. stupně měli kulturní zážitek v podobě návštěvy divadelního představení Krkonošské pohádky v Šumperku.

Ani ve školní družině děti nezahálely. Společně s mladou šikovnou dentální hygienistkou se učily, jak si správně čistit zuby a předejít tak zbytečným bolestivým problémům. Na besedu přišla i zdravotní sestřička, která dětem popovídala o základech první pomoci. Díky paním vychovatelkám

a několika šikovným devětačkám a devěťákům jsme spolu s obcí připravili zábavný podvečer nazvaný Dýňování. Před budovou soutěžily desítky dětí v různých disciplínách spojených s podzimem a tajuplným Halloweenem; odměnili jsme také autory krásně vydlabaných dýní. Aby toho nebylo málo, měli jsme ve škole i strašidelné úterý.

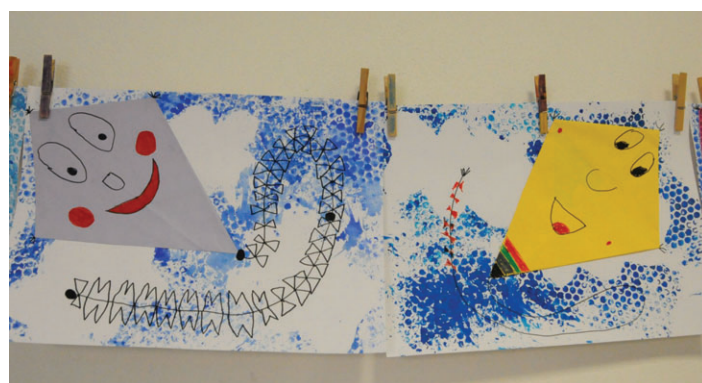
Listopad byl ve znamení testování a to dvojího druhu. Šumerský okres v tomto období patřil mezi oblasti s vysokým výskytem nemoci covid-19, proto měli žáci povinnost dva pondělky sebe sama otestovat. Už jsou zkušení a vše bez problémů zvládli. Stejně tak tomu bylo i v rámci akce Čes-

ké školní inspekce nazvané Dobrovolné zjišťování výsledků žáků základních škol. Všichni z 2. stupně měli v období od 19. 10. do 12. 11. možnost absolvovat tři testy – z českého jazyka, anglického jazyka a matematiky a to elektronickou formou. Po odeslání hotového testu každý žák dostal informaci o svém výsledku v procentech. Až ČŠI vše ukončí i na úrovni republiky, získáme podrobnější přehled o tom, co jednotlivé děti umí, či neumí a na čem musíme společnými silami ještě zapracovat. Jak již bylo mnohokrát řečeno, nešťastné měsíce distanční výuky poznamenaly jak pracovní návyky žáků, tak znalosti a vědomosti některých z nich. Máme tedy před sebou pořádný kus práce.

A na závěr pozvánka: připravujeme adventní koncert školy, který, pokud to situace umožní, se uskuteční 12. prosince v 16:00 hodin v malínském kostele. Moc rádi vás uvidíme. A kdyby to náhodou nevyšlo, máme záložní plán ☺.

Mgr. Jana Švábová, ředitelka ZŠ a MŠ Nový Malín

BERUŠKY – HURÁ ZA KAMARÁDY

V září jsme se s dětmi věnovali hlavně společnému soužití. Snažily jsme se o vytvoření příjemné atmosféry ve třídě tak, aby si děti na sebe co nejrychleji zvykly a nesmutnily po domácím prostředí. Bylo také nutné zopakovat si s dětmi pravidla třídy (uklízíme po sobě hračky, mluvíme na sebe hezky, atd.) a procvičovat samostatnost ve všech oblastech – hygiena, stolování, oblékání. Děti nás velmi mile překvapily. Vytvořily sehraný tým a již v září si spolu dokázaly krásně hrát. Pokud nám to počasí dovolilo, chodili jsme často na procházky, navštívili jsme hřiště u veteriny, sad u vodárny a skutečně velkým zážitkem byla návštěva certifikované zahrady u pana Kuby. Pan Kuba měl prohlídku do puntíku připravenou. Děti se ani chvíli nenukly. Samy si vyzkoušely štěpkování, kompostování, vykopaly si brambory a vyryly mrkev. Samy si také natrhaly bylinky na čaj. Seznámily se se všemi zákoutími celé zahrady. Pan Kuba nám ukázal, kde bydlí ježek, kam se schovávají u rybníčka žabky a také, jak

žijí broučci v hmyzím domečku z kůry. Byl to krásný den plný sluníčka.

V říjnu nás zaskočila velká nemocnost dětí. Děti trápily vleklé rýmy a kašle, proto bylo nutné opakovaně děti učit smrkat, správně si utírat nos a chránit si ústa při kašli. Pro některé děti i rodiče šlo opravdu o velkou výzvu. Velké téma pro nás byl i Halloween a Dušičky. Děti velmi zaujalo halloweenské tvoření všelijakých netopýrů, duchů a pavouků. Společně jsme také vydlabali dýni, kterou nám věnovala paní Alena Polášková. Tato dýně nás pak každé ráno vítala svým rozzářeným úsměvem před školkou. A protože čas letí, pomalu se začneme loučit s podzimem a budeme se s dětmi chystat na zimu. Snad vše vyjde dle plánů a užijeme si společně s vámi rodiči a prarodiči besídku a jarmark, moc bychom si to přály.

Bc. Hana Pustějovská, DiS.

MOTÝLCI – PŘEDŠKOLÁCI

Tento školní rok se třída Motýlků účastní plaveckého výcviku, který začal již 7. září. 10 lekcí plavání bude ukončeno 16. 11. 2021. Děti jsou velmi spokojené, osvojí si zde mnohé dovednosti a především se naučí nebát se vody. Tato předplavecká výuka je přínosná, neboť děti pak budou mít vytvořený základ pro další školní výcvik.

Měsíc září se svým ještě letním počasím lákal do přírody, a proto jsme se vypravili na vycházku kolem kukuřičných polí do sadu. V tomto měsíci jsme byli na keramice v Šumperku – v SVČ Doris. Děti zde tvořily keramické kachle z hlíny s tematikou podzimních listů. Tato činnost děti zaujala, moc je bavila nová výtvarná technika.

Říjen – to byl měsíc sbírání přírodnin, plodů stromů a her s nimi. V týdnu s tématem, "Ptáci na podzim" si děti zkusily upéct z kynutého těsta vlaštovky. Měly pak velkou radost z hotových výtvorů. Z donesených jablek jsme pak usušili na sušičce křížaly na zimu. Konec října – to znamenalo dýňohraní a Halloween. Z dýní jsme společně vyrobili strašidla. Do dlabání dýní se zapojily všechny děti a o to větší radost jsme pak měli z hotových výrobků. Svítící strašidelnou dýní jsme umístili u vchodu do školky, k ostatním, aby byla vytvořena ta pravá podzimní atmosféra.

Děti si také vyrobily své podzimní lucerničky ze sklenic a obrázků a nakonec jsme si společně vytvořili, černou hodinku " z rozsvícenými lucernami a se zpíváním strašidelných písniček.

Ivana Majerová a Zuzana Stejskalová

V tematickém týdnu, "Ovoce a zelenina" pekly jablkový závin. Praktická činnost děti obohatila, rozvíjely své manuální dovednosti a taky znalosti.

BROUČCI

1. září byl velký den pro rodiče dětí z třídy Broučků. Překročily pomyslný práh domova a vešly do skutečného světa, ve kterém se učí žít samy bez rodičů. O děti se starají dvě paní učitelky a chůva. Ve třídě je zapsáno 18 dětí. Děti i rodiče se na školku těšili a první den se vydařil.

Během září a října jsme se seznamovali s kamarády, zaměstnanci a prostředím školky. Po měsíci si děti zvykly, osvojily pravidla soužití a zdokonalily se v sebeobsluze. Začaly se zapojovat do nabídky činnosti třídy: Hrály divadlo O Budulínkovi, malovaly ovoce a zeleninu, zpívaly a tančily.

Školku navštívila divadla s pohádkami Budulínek a O Palečkovi. Je nám spolu hezky a po víkendu se na sebe vždy těšíme.

Bc. Pavla Pospíšilová a Jarmila Mazlová

ŠKOLSKÁ RADA

Vážení rodiče a spoluobčané, v letošním roce končí volené období do školské rady a jsou zvoleni noví zástupci za rodiče, učitele a zřizovatele. Byla jsem v této pozici 6 let. Jako členka školské rady za rodiče jsem řešila s vedením školy a obce umístění vysílače na střeše naší školy. Spolu s dalšími třemi zvolenými zástupci za rodiče a učitele jsme byli pro odstranění vysílače z budovy školy. Bohužel se nám toto naše stanovisko nepodařilo u zřizovatele školy prosadit.

Zjistila jsem, že v očích pana starosty je školská rada bezvýznamný

subjekt, který on nemusí respektovat. I když nám zákon dal tento nástroj, jako možnost komunikace a spolupráce. Ale jako vždy záleží na lidech, jak s tímto nástrojem budou zacházet a jak k němu přistoupí.

Ve vyspělé společnosti by mělo jít něco takového, jako domluvit se společně na věcech, které se týkají školy – všechny zúčastněné strany rodiče, učitelé, zřizovatel i děti. Ale v naší takzvané „demokratické“ společnosti, ve které si všichni hrajeme na svobodu a to tím, že jednou za čtyři roky dáme někomu hlas a další čtyři roky jsme

potichu, to jak se zdá není možné. Někomu to vyhovuje, má klid, ale já jsem zjistila, že to není vůbec projev svobodné společnosti.

S vysílačem jsme neuspěli a po problému, jako by se slehla zem. Vysílač je stále v nezměněné podobě na střeše školy.

Co ale mohu udělat a stále to dělám je – věřit a přát naší škole a naší obci, že jsou zde učitelé a škola pro děti a že je zde vedení obce a zastupitelstvo pro lidi. Děkuji mnohým z Vás za podporu

Jitka Heclová

OHLÉDNUTÍ ZA PODZIMNÍ ČINNOSTÍ ÚEV

Podzim je v plném proudu a my s ním doslova a do písmene držíme krok! Poslední prázdninový víkend se nesl v duchu pohádek a náš, již tradiční, Pohádkový les se pyšnil několika změnami. Pohádková cesta začínala i končila v našem areálu, kde se všichni účastníci mohli občerstvit a prohlédnout si zrekonstruovaný interiér i exteriér.

První zářijový týden k nám zavítali studenti prvního ročníku Gymnázia Šumperk na týdenní adaptační kurz. Tradičně nás také navštívily děti z Pomněnky a v polovině září začal maraton sedmi škol v přírodě, které byly dotované z Ministerstva životního prostředí. Společně s dětmi jsme vkročili do světa Nekonečného příběhu, kde jsme poznávali přírodu, povídali si o Nicotě a lidské činnosti, trávili jsme čas v lese a hráli nesčetně her.

Současně se školami v přírodě se uskutečnilo 18 výukových programů. Většina VP se zaměřila na aktuální roční období, tedy podzim. S dětmi jsme rozdělali oheň, připravili si popcorn a brambory na ohni, představili klasické podzimní plodiny, zahráli si spoustu her a například vyrobili draky.

Několik základních škol využilo možnosti pobytů v přírodě po náročné pandemii. Zaměřili jsme se na třídní kolektivy a jejich stmělování. Ve všech případech se práce povedla a my jsme si zábavu společně užili na sto procent.

I v říjnu se nám nuda vyhýbala obloukem. Proběhl Halloween, který se minulý rok nemohl kvůli pandemii uskutečnit. Obsazeno bylo ihned po vyhlášení akce a všichni jsme si velmi užili bláznivou a tajemnou noc v Mladoňově. Na soustředění se k nám podíval i dětský sbor Ptáčata.

Naše činnost se rozrostla i za bránu ÚEV areálu. Víkendová spolupráce s Divadlem Šumperk na Festivalu pohádek nás velmi bavila. Po odehraných představeních jsme pro děti připravili malé překvapení, jednotlivá pohádková stanoviště s úkoly a tvořivé dílničky. Další spolupráce probíhala s Očním centrem Ottlens, kde jsme strávili příjemné páteční odpoledne formou tvořivých dílen.

I o víkendech je u nás veselo! Naše prostory jsou často využívány k rodinným oslavám či svatbám. Díky zrekonstruované kuchyni jsme nyní schopni zajistit i občerstvení!

Samozřejmě nás toho také spousta čeká. Do Vánoc máme plné ruce práce. Čeká nás 24 výukových programů zaměřených na Advent. Rádi bychom Vás také pozvali v sobotu 27. 11. na výrobu adventních věnců.

I v novém roce máme spoustu plánů. Především bychom chtěli připomenout datum 10. ledna! To je důležitý den pro všechny děti, které k nám chtějí přijet na tábory! Přihlašování bude spuštěno pro všechny tábory současně. O tábory je velký zájem, sledujte prosím naše facebookové stránky či web, kde jsou všechny informace aktualizovány.

V lednu, konkrétně 17. 1. – 19. 1. 2022, se těšíme na všechny seniory, kteří si chtějí užít aktivní zábavu v přírodě. V období jarních prázdnin 21. – 25. 2. 2022 proběhne tradiční Expedice.

Čas plyne opravdu rychle, proto Vám všem přejeme klidné a pohodové Vánoce, strávené v kruhu nejbližších. A do nového roku radost, zdraví, úsměv na tváři za každého počasí a situace.

Těšíme se na další strávené chvíle!
za tým ÚEV Aneta Jenáčková

Výroba adventních věnců
PRO DOSPĚLÉ
V Mladoňově

sobota 27.11.2021 od 14 hod.

200 Kč
1 ks slámového věnce,
veškeré přírodní ozdoby
občerstvení

SVÍČKY VLASTNÍ

PŘIHLAŠOVÁNÍ
731 779 584
dita.kanakova@seznam.cz
NUTNÁ REGISTRACE

ÚEV MLADOŇOV, Z. Ú. WWW.ECOLOGIA.CZ, FACEBOOK, INSTAGRAM

SOCIÁLNÍ OKÉNKO

PROJEKT: "DOSTUPNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ"

POKRAČUJEME NA TÉMA: JAKÉ SLUŽBY MOHOU PEČUJÍCÍ OSOBY VYUŽÍT, ABY NA PÉČI NEBYLY ÚPLNĚ SAMY?

V minulém článku jsme popisovali službu denního stacionáře, která může být pro pečující osoby velice užitečná. Dnes bychom Vám rádi přiblížili další velice významnou službu, a to **pečovatelskou službu**.

Pečovatelská služba má v naší zemi již velice dlouhou historii. Dříve bývala především spojena s dovozem obědů seniorům a úklidem jejich domácnosti. Dnes je role pečovatelské služby především v pomoci klientovi s udržováním hygieny, používáním inkontinenčních pomůcek, s přípravou, naservírováním a podáním stravy, s nákupy, s praním a žehlením prádla, s doprovázením k lékaři, na úřady, nebo jen na běžné procházky v okolí svého domu či bytu.

Pečovatelská služba sehraává velice důležitou úlohu ve chvíli, kdy se klient sám rozhodne, že by chtěl dožít ve své domácnosti nebo se pečující osoby rozhodnou, že ho chtějí dopatrovat v jeho přirozeném prostředí. Často pak pečovatelská služba, zvládá ve spolupráci s pečujícími osobami péči

i o klienty zcela upoutané na lůžku, pohybující se na vozíčku nebo pomocí chodítka. Není výjimkou, že pečuje i o klienty, kde je stanovena některá z forem demence. V našem regionu je několik poskytovatelů pečovatelské služby. Každá z nich nabízí péči v jiném časovém rozsahu, s jinou četností a také dojezdovou vzdáleností.

Pokud jste se rozhodli dozvědět se o této službě více, rádi Vám zprostředkujeme další informace.

Nemusíte za námi nikam cestovat, navštívíme Vás ve Vaší domácnosti. Naše služby nabízíme zdarma.

Kontaktujte nás na tel. čísle: **722 970 171**

nebo na emailu: **poradenstvi@pontis.cz**

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

FARNÍ OKÉNKO

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST NOVÝ MALÍN, KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE

Nový Malín 700, 788 03 Nový Malín

ROZPIS

MŠÍ SVATÝCH

neděle 10,30 hod.

čtvrtek 17,00 hod.

farář

P. Mgr. Otto Sekanina

Jana Žižky 144, 789 61 Bludov

E-mail: fabludov@ado.cz

Telefon: 731 626 532

NEHCI MÍT VŠECHNO HNED

Není tam chyba? Neměl by znít nadpis „Chci mít všechno hned“? Pokud bych měl vše hned, neexistoval by Advent. Advent je doba očekávání, těšení, přípravy na Vánoce. Když jsem byl dítě, ještě se nepoužíval adventní věnec, nebyly adventní koncerty, adventní trhy byly jen ve velkých městech, koledy se zpívaly až po štědrém večeru. Advent nebyl prázdný ani smutný, byl plný radostného rozechvění a vyhlížení Vánoc. Podle církevní tradice začínají Vánoce předvečer svátku Narození Páně, který je 25. 12. Vánocům předchází Advent.

Přeji nám všem, aby v něm nechybělo radostné očekávání a naděje. Bez umění čekat a těšit se, nám může uniknout

skutečná velikost a hodnota toho, co dostaneme. O Vánocích ať zakusíme velikost a krásu obdarování. To ze srdce přeji všem.

P. Otto Sekanina

KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE ČÁST I. – BUDOVA KOSTELA

Nejstarší památkou na minulé doby je v naší obci kostel. Dle datce na starém kostelním zvonu lze předpokládat, že kostel zde stál již v 15. století. K původnímu kostelu byla v letech 1588 – 1590 dostavěna renesanční věž. Tehdejší podoba je znázorněna na obecním pečetidle z roku 1705 a zajímavostí je, že toto znázornění sloužilo jako podklad pro současný znak obce. V roce 1724 byl starý kostel nahrazen s výjimkou věže barokní novostavbou. V roce 1810 byla přistavena sakristie s oratoří. Takto zvětšený a zcela renovovaný kostel byl 30. června 1811 vysvěcen olomouckým biskupem Josefem hrabětem Kolowratem. A v roce 1930 byl kostel opraven do současné podoby.

Kostel byl dříve obklopen hřbitovem, který byl obehnán kamennou zdí se třemi brankami. Hřbitov sloužil až do roku 1892, kdy byl zrušen pro nedostatek místa. V roce 1879 byly

kolem kostela vysazeny lípy na počest 25. výročí sňatku císaře Františka Josefa I.

V areálu kostela se nacházejí dvě chráněné kulturní památky:

- pískovcový kříž z roku 1791 s korpusem Krista a plastikou Panna Marie na podstavci
- žulový památník z roku 1922 věnovaný obětem první světové války. Do dnešní podoby byl upraven v roce 1947.

V roce 2004 dostal kostel novou fasádu. V roce 2013 byla dokončena fasáda věže a opraveny věžní hodiny, restaurovány kamenné prvky na portále kostela. V roce 2014 byla provedena celková úprava kostelního náměstí a nejbližšího okolí kostela včetně výsadby nových stromů. Kostel je dlouhý 42 a široký 11 metrů. Celková výška věže od základů až po špici kříže je 50 metrů.

ADOPCE NA DÁLKU VE FARNOSTI NOVÝ MALÍN

Naše farnost již dvanáctým rokem podporuje prostřednictvím adopce na dálku školu Emaus St. Joseph ve městě Gonaives na Haiti. První podporovanou žákyní byla Shirley, naše druhá školačka se jmenuje Rihana a právě chodí do 7. třídy. Víme o ní, že má vynikající výsledky ze všech předmětů, ve škole se jí velmi daří a to nás těší.

Na Haiti je situace velmi svízelná, až neskutečně těžká. Vzdělávání ve škole bylo znemožněno nejen covidem 19, ale také velkými politickými nepokoji. K tomu se přidávají přírodní katastrofy velkého rozsahu. Rodiče se často bojí děti do školy vůbec posílat. Škola, kterou podporujeme, je v takových podmínkách oázou klidu a stability. Školní docházka do této školy byla rozšířena ze šesti roků na devět. Kromě toho, že škola poskytuje vzdělání, zajišťuje dětem často jejich jediné denní jídlo. Také provozuje nutriční centrum pro matky s malými dětmi trpícími podvýživou. Další aktivitou významnou pro celou komunitu je provozování šicí dílny, ve které se učí šít dospělí, ti pak mohou snadněji sehnat práci. Ve škole je také poskytovna základní zdravotní péče nejen dětem, ale také celé okolní komunitě.

Školu provozují řádové sestry původem z Indie a moc jim fandíme, aby vše dále uděly přes nemalé obtíže na takové úrovni, jako doposud. Jak to vypadá v naší podporované škole na Haiti se můžete podívat na fotografiích na adrese <https://haiti.cz/2021/10/22/zpravy-z-gonaives/>, také se tam dočtete více o chodu školy.

Částka 6500, kterou každým rokem posíláme na vzdělání žákyně, je v našich podmínkách málo, pro tamní děti však znamená mnoho a věříme, že jim změní život k lepšímu.

Renata Schubertová

NÁBOŽENSTVÍ VE ŠKOLE

Ne jenom za našich babiček se učilo Náboženství ve školách. Taky v dnešní (už) svobodné době je to nepovinný předmět, který se vyučuje ve školách mnohých měst a vesnic. V naší malínské škole se letos setkává při katechezích skupinka 7 dětí ze třetího, čtvrtého a šestého ročníku. **A co se v takovém Náboženství probírá?** Povídáme si nejčastěji o Bohu a každodenním životě s ním. Jak to dělat, aby naše víra nebyla jenom o tom, že chodíme do kostela a modlíme se, ale aby se projevovала taky v našich skutcích a vztazích doma v rodině, ve škole se spolužáky i s druhými lidmi venku v běžném životě.

Mgr. Petra Kočí, katechetka

VÁNOCE V KOSTELE V NOVÉM MALÍNĚ 2021

24. 12.

10:00 otvírání betléma – program pro děti

20:00 Slavnostní mše svatá

Betlémské světlo bude v předsíni kostela od 9:30 do 15:00

25. 12. SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ

10:30 Slavnostní mše svatá

26. 12. Svátek sv. Rodiny

10:30 Mše sv. s obnovou manželských slibů

1. 1. 2022 SLAVNOST P. MARIE, MATKY BOŽÍ

10:30 Slavnostní mše sv.

8. 1.

od 9:00 TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022 V NOVÉM MALÍNĚ

**Koledníci nás navštíví
v sobotu 8. ledna 2022.**

Možnost přispět budeme mít i v následujícím týdnu. Od 9. do 16. ledna budou umístěny pokladničky na Obecním úřadě, v Kostele Narození Panny Marie, na Provozní Nový Malín, v Základní škole, v knihovně, v zásilkovně č. p.24 a v Hudebninách.

Za Vaši pomoc a podporu při koledování
předem díky
Alois Pospíšil

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ROCE 2021

V sobotu 13. 11. 2021 se v zasedací místnosti obecního úřadu uskutečnilo vítání nových občánek do naší obce. Vítání proběhlo za dodržování platných epidemických opatření. Ve dvou skupinách bylo přivítáno 15 z 20 pozvaných dětí a tentokrát mezi nimi byla i dvojčátka Aneta a Monika Svobodovy.

Po slavnostním proslovu starosty obce si mohli všichni přítomní vychutnat kulturní dárek od žáků Základní školy v Novém Malíně. Pod vedením paní učitelky Mgr. Jany Poláškové zazpívali, zahráli i zarecitovali Anička Štenclová z 2.A, Zuzanka Knappová z 3.A, Zuzanka Schupplerová z 5.A a sourozenci Jiří Szostek z 5.A a Terežka Szostková z 2.B.

Podpisy do kroniky, předání peněžního daru, květin pro maminky, nezbytné focení a přání pana starosty, aby se dětem i jejich rodičům v naší obci dobře žilo, ukončilo slavnostní chvíle, na které budou rodiče určitě rádi vzpomínat a při prohlížení fotografií svým dětem jednou vyprávět.

Jana Vohralíková, referentka OÚ

Dolní zleva: **Jakub Vrana, Mia Babková, Monika a Aneta Svobodovy, Jozef Horvath**
Horní zleva: **Amálie Příhodová, Štěpán Brtna, Jan Štolc**

Kroniku zdobí krásné obrázky paní Ivany Jelínkové

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ROCE 2021

Dolní zleva: **Samuel Kouřil, Mikuláš Dancso, Jakub Klimeš, Dalibor Novikov**
 Horní zleva: **František Mondek, Veronika Škrobánková, Viktorie Urbanová**

Zleva: **Anička Štenclová, Zuzanka Schupplerová, Zuzanka Knappová (flétna), Tereza Szostková (klavír), Jiří Szostek (kytara), Mgr. Jana Polášková**

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ROCE 2021

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ V ROCE 2021

SÁZENÍ STROMŮ

Nejen letos na jaře proběhla akce sázení stromů v třešňové aleji, jak jsem se zmínila v minulých malínských novinách. Ale i vloni, v polovině listopadu se parta lidí pustila do sázení mladých stromků v prolukách naší krásné, historické třešňové aleje. Pečujeme o tuto alej již téměř 10 let, ve spolupráci se silničáři. Budeme rádi, když se k nám připojí do spolku Malínské aleje kdokoli, komu záleží na stromech a udržitelosti krásy naší krajiny.

Již opakovaně sázíme, protože se stalo, že čerstvě zasazené stromky následně zmizely a zůstal jen kůl, někdy ani to ne. Na výsadbu obdržel spolek Malínské aleje od obce deset tisíc korun a 15 kvalitních ovocných stromků získalo opět své stanoviště. Pokud někdo stromek ukradne, okrádá tímto nejen obec, ale nás všechny, kterým záleží na krajině a pěkném prostředí. Můžeme být právem hrdi na naši starou alej, která v období květu vypadá jako karavela plující s napnutými plachtami vstříc vlnám. Alejí prochází či projíždí spousta návštěvníků, pěšky,

autem či na kolech. A jsem přesvědčena, že každého potěší pohled do košatých rozkvetlých korun a pohladí ho po duši.

Udržme tuto krásnou tradici, buďme ochránci stromů nejen pro jejich krásu, plody, hnízdiště a úkryty ptáků i jiných brouků či motýlů, ale především pro jejich obrovský ekologický význam. V současné klimatické krizi je kladen

veliký důraz na sázení stromů, které pohlcují oxid uhličitý a vytvářejí tolik potřebný kyslík.

Další akce sázení stromků v aleji pod odborným vedením paní ing. Andriškové jsou plánovány na jaře příštího roku a všichni zájemci jsou srdečně zváni.

*Dr. Zuzana Čajková
Spolek Malínské aleje*

SPOLEK MALÍNSKÉ ALEJE

Milí spoluobčané a sousedé,

rád bych vás informoval o dění ve spolku Malínské aleje.

Spolek byl založen pěti členy v lednu, roku 2016. Hlavním posláním spolku od samotného založení je ochrana přírody a krajiny. Za svou poměrně krátkou existenci se spolek zasadil společně s dalšími nadšenci a sympatizanty o záchranu a postupnou obnovu staré třešňové aleje, vysázeli jsme alej jeřabin u komunikace ze Šumperka do Nového Malína a dosázeli jsme mladé jabloně v aleji u silnice na Třešňov. Podíleli jsme se na vybudování stezky pro pěší a pejskaře v mezích nad poldry. Uspořádali jsme podzimní drakiády a zorganizovali několik přednášek. Tyto aktivity byly finančně

podpořeny obcí. Některé naše věcné připomínky byly uplatněny v rámci generelu krajinných úprav, který je k dispozici na webových stránkách obce v sekci životní prostředí. Spolek také upozornil na možné hrozby ekologické újmy v katastru obce. Velké úsilí bylo věnováno připomínkám změny územního plánu s cílem uchránit náš životní prostor a zachovat vesnický ráz obce. Myslím, že se udělal kus záslužné práce, za což patří zakládajícím členům spolku poděkování. Po pětiletém fungování spolku se jeho zakladatelé rozhodli ustoupit do pozadí a dát prostor těm mladším k realizaci dalších cílů spolku. Po mém tříletém působení ve spolku, jsem byl v říjnu zvolen jeho předsedou. Máme spolu s dalšími členy mnoho plánů, jak spoluutvářet naši obec. Spolek je otevře-

ný většímu počtu členů i nadšenců se stejným zaměřením a životní filozofií. Na jaře chceme zopakovat přednášku k tématice výsadby a stříhání ovocných stromů a realizovat přednášku o zdravém životním stylu. Opět proběhne dosadba třešňové aleje, plánujeme akce pro rodiny s dětmi a chceme být nápomocni při realizacích výsadby ovocných stromů a zeleninových zahrad u vašich domů. Rádi uvítáme vaše nápady a podněty. Nejvíce nás však potěší, když se některé z našich akcí zúčastníte. A protože tento článek bude publikován v době adventu, tak bych vám chtěl popřát pokojné svátky vánoční, vám a všem blízkým hodně zdraví a uchovejte si pozitivní mysl.

*Ing. Petr Kuba
Malínské aleje, z.s.*

VLAJKY NOVÉHO MALÍNA A VIKÝŘOVIC ZAVLÁLY NA NEJVÝCHODNĚJŠÍM BODĚ ČESKÉ REPUBLIKY

Parta nadšených sportovců se rozhodla, že se pokusí během posledního červnového víkendu doběhnout z našeho regionu do nejvýchodnějšího bodu České republiky, který se nachází na hranici s Polskem a rozvinout tam vlajky našich obcí. Vlajku Nového Malína a vlajku Vikýřovic. Ke splnění této výzvy bylo třeba překonat vzdálenost přes 230 kilometrů rozdělených do zhruba desetikilometrových úseků, proběhnout nízkým Jeseníkem, Vítkovickou vrchovinou a zdolat Moravskoslezské Beskydy. Na cestu za splněním tohoto náročného cíle se vydalo jedenáct běžců, přesněji pět holek, šest kluků a jako doprovod jeden kuchař. Většina běžců z této skupiny běžela v roce 2020 přeběh republiky ze severu na jih a tak jsme zhruba tušili, co nás čeká, ale i tak byl přeběh především přes Beskydy a Lysou horu pro všechny velkou neznámou.

Do zdolávání výzvy jsme se pustili v pátek odpoledne, startem od Obecního úřadu ve Vikýřovicích, přes Krásné, Skřítek, Rýmařov, Břidličnou... na Slezkou Hartu - Novou Pláň, kde jsme zakončili prvních pět, relativně snadných etap. O doplnění vydané energie se postaral náš kuchař, který připravil společnou večeři a po celý víkend nás podporoval.

Druhý den budil hned od počátku respekt, protože bylo třeba zdolat víc jak

sto dvacet kilometrů v těžkém terénu a od rána začínalo značné teplo. Byl krásný horký a slunečný den, ale běhání to spíše ztěžovalo a všechny extrémně vyčerpávalo. V podvečer jsme doběhli do Malenovic v Beskydech s výhledem na Lysou horu a utábořili se na asfaltovém parkovišti. Na parkovišti nás nechala přenocovat majitelka přilehlého hotelu, která nám velmi fandila. Večer už byla znát značná únava a vyčerpání, ale to nejtěžší co nás čekalo závěrečný den, jsme měli teprve před sebou.

V neděli, časně ráno, vyběhli první dva běžci na 11,5 km dlouhou trasu na vrchol Lysé hory. Museli během etapy zdolat převýšení 840 metrů a zhruba stejný seběh. Pak už to šlo stále nahoru a dolů. Běželo se bez jakýchkoli prodlev. Předání proběhlo plácnutím rukou, potleskem a skandováním těch, co zrovna neběželi a připravovali se na následující etapy.

Byla to podpora na několik prvních stovek metrů, ale potom už musel každý sám bojovat s horkem, vyčerpáním a únavou a také nástrahami cest, které vedly rozmanitými terény přes

hory, lesy, louky, ale také po asfaltových a rozpálených cyklostezkách. Poslední etapu už jsme absolvovali všichni společně. Cíl byl na dosah. Krátce po obědě jsme dosáhli stanoveného cíle - **Bukovce**. Nejvýchodnější místo Bukovce, je označeno kamenem s vloženou bronzovou deskou, na níž je mapa ČR s vyznačeným nejvýchodnějším bodem a uvedeny světové souřadnice. Na tomto místě jsme rozvinuli naše obecní vlajky, zhotovili pamětní fotografie a nechali volný průběh emocím, které byly opravdu silné. V součtu jsme uběhli 441 kilometrů. Za 24 hodin jsme překonali vzdálenost 230 kilometrů. Byli jsme unavení, ale šťastní, že jsme splnili svůj cíl a prožili víkend s úžasnými lidmi, které spojuje radost z běhu a překonávání výzev. (foto z celé akce najdete na stránkách – zonerama.com/pepasmolicha)

Josef Smolicha

POZVÁNKA - VÁNOČNÍ BĚH

Zveme Vás na společný výběh, případně na hezkou procházku. Akce je plánována na sobotu 18. prosince 2021 před poslední adventní nedělí, se startem na náměstí v centru obce, naproti Obecnímu úřadu. Společný start pro běžce je stanoven na 11 hodin. Chodci, senioři, nebo rodiče s dětmi, mohou vyrazit s půlhodinovým předstihem, v 10:30. Trasa je nenáročná, v délce osmi kilometrů, stejná jako Malínská Osmička. Pořadí v cíli nebude vyhlášováno. Pro všechny, kteří zdolají určenou trasu, bude od 12 hodin na náměstí připraveno pohoštění formou štědrého stolu, na kterém budou dobroty spojené s vánočními, teplý čaj a vánoční punč. Cílem akce je setkání všech, kteří běhají aktivně po celý rok, ale také pro ty, kteří si netroufou na závodní běhy a chtějí si jen tak zkusit jaké to je, uběhnout osm kilometrů. Pro ostatní, kteří nechtějí běžet, to může

být příjemnější předvánočního času zdravým pohybem a příjemnou procházkou. Akci podporuje obec Nový Malín.

Dovolte mi ještě jednu důležitou informaci. **Novoroční výstup na Kamenný vrch 1. 1. 2022 bude.** Aktuální podmínky výstupu budou upřesněny závěrem roku na internetových stránkách obce a vyhlášeny obecním rozhlasem, podle toho, jak se bude vyvíjet pandemická situace a s tím související nařízení. Pevně doufám, že se sejdeme na „Kamenci“ minimálně v takovém počtu a veselé náladě jako letos v lednu. Závěrem bych chtěl popřát stálým i novým účastníkům výstupů, běžcům, kamarádům, spoluorganizátorům a všem ostatním krásné vánoce a pevné zdraví.

Josef Smolicha

MALÍNŠTÍ HASIČI

V pátek 4. 9. , proběhlo otevření zrekonstruované sokolovny, kde hasiči a myslivci zajistili občerstvení. Prohlídka sokolovny a krásné počasí přilákala spoustu lidí, kterým se akce a samotná sokolovna velice líbila.

Týden nato proběhly tradiční hody a pro velký zájem lidí z minulého roku hasiči prodávali tak zvanou hasičskou makrelu a v sobotu večer to vypadalo, že na neděli žádná nezůstane. Proto si myslím, že je na místě pochválit pořadatele této akce.

31. 7. proběhlo v Ostravě Mistrovství České republiky v běhu na 100 metrů s překážkami, do kterého se probjovali dva naši zástupci, Vilém Tomášek za střední dorost a Michal Krobot za muže. Při konkurenci z celé České republiky se Vilda umístil na 58 místě a Michal na 34 místě.

Soutěžní družstva zakončila sezónu krásným umístěním v Klopíně, kde ženy obsadily 2 místo, muži 1, veteránky 1, a veteráni skončili také na prvním místě. V sobotu 30. 10. na areále u cihelny si soutěžní družstva užila trochu legrace jak jinak než požárním útokem, každý si vyzkoušel úplně něco jiného, než normálně běhá, takže z toho bylo párkrát krásné klubko hadic, které by ani pan Rubik nerozmotal.

Naši nejmladší se zúčastnili 4. soutěží. Závod požární všestrannosti (branný závod), kde mladší skončili na 8 místě a starší na 9 místě. V Sudkově na čtyřboji mladší skončili na 7 místě a starší obsadili 8 místo. Finále ligy mladých hasičů se konalo v Hrabové, kde mladší skončili celkově na osmém místě a starší na pěkném i když nepopulárním čtvrtém místě tradičního závodu Šumperský soptík, kterého se letos zúčastnilo kolem 350 dětí. Nejlepšího umístění dosáhl Ondřej Fejsák v kategorii starší kluci, když z 80 závodníků skončil na 7 místě a v okrese na 4 místě.

Výjezdová jednotka obce měla také dost nabitý program, proběhlo školení na dýchací techniku a výcvik na lezecké stěně. Dva náročné výjezdy k požáru na Třemešku u Oskavy, kde proběhlo hašení dvou garází na skladování štěpky na topení, které se protáhlo až do pozdních nočních hodin. Druhý výjezd byl požár lesa u Bratrušova, kde na větší ploše bylo více ložisek ohně, obtížný terén a tma ztěžovala hašení tak, že klukům dal oheň dost zabrat.

Děkuji za pozornost za SDH Nový Malín Pavel Krobot

PRONÁJEM CHLADÍČÍHO ZAŘÍZENÍ NA ČEPOVÁNÍ PIVA

- ✓ ideální pro rodinné oslavy, zahradní párty, nebo jen tak
- ✓ špička mezi domácími stolními chladiči, kompletní vybavení
- ✓ na soudky piva už od 15 litrů

David Smolicha
Nový Malín 139

Půjčovna přívěsů
606 056 433

DORMER PRAMET

ZMĚNA, KTERÁ SE VYPLATÍ

A nikdy nebyla jednodušší

Platíme dobře a včas | 25+3 dny volna | Náborový příspěvek 30 000 Kč

1

Dejte nám o sobě vědět

Přes formulář na www.pracujtepronejlepsi.cz. Případně nás kontaktujte na personalistika@dormerpramet.com nebo na 583 381 261.

2

Potkejme se

Ukážeme Vám firmu, pracovní prostředí a zodpovíme všechny otázky.

3

Staňte se součástí rodiny Dormer Pramet

Přidělený mentor Vás provede prvními týdny.

SEŘIZOVAČ CNC STROJŮ

34 500 Kč

měsíčně po zaučení

Na nástup se domluvíme podle Vašich možností.

Nejste si jisti svou kvalifikací?

Nebojte se a ozvěte se nám. Společně ji posoudíme

Obsazujeme i pozici ELEKTRONIK a řadu dalších.

Více informací a všechny nabízené pozice na: www.pracujtepronejlepsi.cz

ADVENTNÍ ČAS VE SVĚTLE SVÍČEK

Zatímco od dob starověku sloužily svíčky hlavně k osvětlení a jejich tvar byl vždy válcovitý, dnes využíváme svíčky jako dekoraci, k vytvoření atmosféry, při slavnostních příležitostech či církevních záležitostech a velký význam mají v ezoterice. Mají mnoho rozličných tvarů a vyrábí se z mnoha materiálů. Ty mají jedno společné i se svíčkami z dob starověku. Jde vždy o druh tuku a přírodní knot. Knot saje rozpuštěný tuk a ten hoří.

Voskařství patří k nejstarším řemeslům. Téměř vymizelo po roce 1948, ale dnes se opět vrací. Včelí vosk doplnil parafín, palmový vosk a mnoho dalších přírodních vosků od sojového, přes řepkový po kokosový. Každý má jiné vlastnosti a tak se hodí pro jiný typ svíček.

Ruční výroba svíček je tradice, kterou se snaží zachovat mnoho šikovných svíčkařů i přes velkou konkurenci strojo-

vě vyráběných svíček z marketů. Takové svíčky mají své kouzlo a přidanou hodnotu. Každá svíčka projde rukou svíčkaře a je vždy pečlivě zvolen vosk, knot i tvar svíčky. Každý druh svíčky se před puštěním do prodeje musí vyzkoušet. Na každý průměr svíčky musí být zvolený správný knot pro každý materiál, aby svíčka netekla a zůstávalo po jejím dohoření co nejméně zbytkového vosku. Takovou péči svíčky z fabriky nedostávají, což je taky důvod, proč může být jejich cena nižší než ruční práce svíčkařů.

I v naší obci máme malou ruční svíčkárnu, kde s láskou a péčí vyrábí paní Nimmerrichterová své svíčky, které poslední čtyři roky můžete zakoupit na všech obecních akcích a nově i ve vzorkové prodejně Rozangel na adrese Nový Malín 454.

V této malé dílně vznikají svíčky převážně z palmového vosku a parafínu.

Po domluvě je možná ukázka a přednáška o výrobě, nebo kurz, kde si svíčky můžete sami zkusit vyrobit a odnést si vlastní výrobky domů. Je možné nabídnout program školám i školkám v rámci šablon v dílně i školním zařízení.

Asi nejnámější tradice spojení svíček a adventu jsou svíčky na adventním svícnu. Věděli jste, že každá ze čtyř svící na věnci má své jméno, pořadí zapálení a barvu? První tři svíce byly fialové a poslední růžová. První svíce zapálená na železnou neděli, nese jméno Naděje. Pak proti směru hodinových ručiček na bronzovou neděli zapalujeme svíci jménem Mír. Třetí svíci zapalujeme na stříbrnou neděli a nese jméno Přátelství. Poslední, růžovou svíci zapalujeme na zlatou neděli a nese jméno Láska. Někdy se do středu svícnu přidávala ještě bílá svíce, která symbolizovala Krista a zapalovala se na Štědrý den po západu slunce.

Osadní výbor spolu s chalupáři Mladoňova Vás srdečně zvou na

Adventní Koncert

v neděli 12. prosince 2021 v 16 hodin
v kostele sv. Mikuláše v Mladoňově

Zahraje a zazpívá soubor Šum-Šum ze Šumvaldu

Klidné prožití adventní neděle a krásný hudební zážitek přeji pořadatelé

Vstupné dobrovolné

Akce je financována za podpory obce Nový Malín

ADVENTNÍ KONCERTY NOVÝ MALÍN

V MÍSTNÍM KOSTELE NAROZENÍ PANNY MARIE

I. NEDĚLE 28.11.2021

15h *Sleret*
a ZUZANA ŠULÁKOVÁ
před kostelem

II. NEDĚLE 5.12.2021

17h Josef Kocůrek & HIS
PRAŽSKÝ HRADČANSKÝ ORCHESTR

Tradiční
VÁNOČNÍ
PUNČ

III. NEDĚLE 12.12.2021

16h Vánoční vystoupení
ZŠ Nový Malín

IV. NEDĚLE 19.12.2021

18h HALELUJA BAND

Adventní JARMARK

NEDELE 28. listopadu 2021
od 13⁰⁰h. na náměstí v Novém Malíně

STÁNKY S VÁNOČNÍM ZBOŽÍM

Dětský vyráběcí koutek v knihovně

KAVÁRNA

MALÍNSKÝ PUNČ & DALŠÍ OBČERSTVENÍ

15⁰⁰h

lezet
a ZUZANA ŠULÁKOVÁ

